

Moj avtomat je imel srce, prav gotovo. Slišala sem ga utripati. Dihal je, stokal, se včasih stresel. Plošče so se kot elegantne balerine dvigale iz vrste, kot prihajajo človeku lepe misli iz srca na usta. Bil je živ in je imel široko, razumno srce. Vedno je našel pravo melodijo. Razposajena bossa nova, otožna, ubita ciganska pesem, twist, obrabljena italijanska popevka... In še druge, ki so od trenutka do trenutka menjavale moje razpoloženje.

Nekoč je bil nenavaden dan. Luči so se zdele odmaknjene čudno daleč. V polmračni kavarni je govoril samo avtomat. Ljudje so molčali. Dva vojaka, dva starejša moška, dva mlada fanta in pri četrti mizi jaz sama. Da ni bilo živega avtomata, bi se morda med nami stkala kakršnakoli človeška vez. Pa se ni. Vsi smo prisluhnili bitju srca našega avtomata. Vsi smo poslušali, kako je razkrival svojo ljubezen: »Uči me nocoj...« Ostali smo nemi, brez besed. Trenutki popolne umirjenosti so nam pomenili to, kar je nekoč pomenila nedeljska maša našim babicam.

Potem je prikolovratil razgrajč brez posluha. Kot ironija so se oglasile Maškare. Maše je bilo konec.

Dan pozneje sem okamenela obstala na pragu. Kot je bil prazen, avtomata ni bilo. Na tleh so se še poznali odtisi kolesec. Majhne jamice, svetle kot jezerca solz. Seveda. Saj je imel srce, pa je jokal, ko so ga odpeljali. Tudi jaz ga imam, zajokala sem za starim dobrim prijateljem.

Od tistega dne nisem več stopila v oropano kavarno.

Usta

Spet kavarna.

Utrinek večera. Luč, prazne mize. Zaljubljenca pri bližnji mizi.

Ljubezen, njuna ljubezen.

Pozabila sem jo. Umrla je enako kot on. Ostal je pepelnik, poln do roba. Ogorki so tleli do konca. Na njih ni sledu šminke. Tleli so kot nekoč v njegovi sobi, ko sem prihajala k njemu. Vedno so se mešali z mojim rdečilom. Takrat sem se še šminkala. Užival je, ko so drugi občudovali moja usta. Hotel je, da jih opazijo. In opažali so jih.

Potem njegova smrt. Njegovo mrtvo telo, moje telo.

Potem samota. Gluha in slepa. Nič več šminke. Ogorki beli in stisnjeni v svoji ničevosti. Nočem, da še kdaj kdo opazi moja usta. In vendar jih še vedno opažajo. Zato, ker značilno grizem ustnico. Vidiijo, da nisem lepa, in da sem strašno odmaknjena. Kadar seveda sploh kaj opazijo. Še vedno se mi približujejo in zavračam jih zlepa ali zgrda.

»Pojdite, prosim. Hočem biti sama.«

»Tako čedno dekle, pa samo ponoči po lokalih. Škoda vas je.«

»Hvala za opozorilo, delam kar hočem.«

Delam kar hočem ...

Ne, lažem. Nočem tega. Delam le, kar morem. Strašno malo. Premalo za življenje. In življenja samega tudi ne maram. Preveč je. Preveč in premalo obenem. Nekaj vmes pa manjka, ono pravo. Mrtvi on manjka. To bi bilo prav ...

»Konjak, prosim!«

Čez čas spet:

»Konjak prosim!«

»Konjak prosim.«

Potem samo še:

»Konjak.«

Ni mi ga treba prositi. Lahko ga kupim, zdaj še. Nekoč ga bom potrebovala toliko, da ga ne bom mogla več plačati. Šele takrat bo konec. Daleč je še. Sto in stokrat bom še sedela pred polnim pepelnikom in rumenilom v kozarcu.

»Konjak, prosim.«

Pogled. Prijazne in tople oči kljub naročenemu konjaku. Potem plošča v avtomatu: Ti si moja usoda. Ne, ne, jaz ne moram biti usoda. To mora biti kdo drug. Nasmehnem se, oči vztrajajo. Vstanem, značilno grizem ustnico. Stopim k avtomatu in umirjeno vržem »Non esiste l'amur«. Celentano odsekano, ugotavljajoče odpoje. Oči utonejo v svojem kozarcu. Ne bodo me več poiskale. Kako hitro in lahko je kaj zapraviti, izgubiti. Pepelnik, tiha prazna kavarna. Vse se odmika, gledam po ljudeh in ne vidim jih. Tu so in vendar niso. Niso zame. Zame ni nikogar. Tudi mene ni več. Mislim, da me ni. Samo usta z ogrizenimi ustnicami.

Moj svet

Jutro, polno megle in prepaha. Stekljeni zaslon zakriva obraze. Mimooidoči tišče roke v žepih, noge v vseh vrstah čevljev izdajajo standard. V meglenem jutru nič ne pomeni. Menda je treba kaj početi, biti kam namenjen, vsaj enkrat vsak dan. Da imaš občutek, da nekam spadaš.

Noge se zaustavijo pred trafiko. Tudi cene kupljenih cigaret se skladajo z obutvijo.

Znanec na drugi strani ceste. Tudi njega poznam po čevljih, ki dopolnjujejo mahedrave hlačnice. Hoditi mora počasi, da mu ne odpade podplat. Zraven